

Forslag til indlæg ved Vejforum 2017

Forfattere:

Thomas A. S. Nielsen, Vejdirektoratet

Matilde R. Bockhahn, Wilke

Danskerne og de selvkørende biler

Bilmarkedet udbyder allerede i dag automatik, der hjælper føreren med at holde fart, afstand og placeringen på vejen. Disse muligheder forventes gradvist udbygget som en del af en udvikling mod en fremtid med selvkørende biler. Som sektormyndighed beskæftiger Vejdirektoratet sig indgående med udviklingen og dens betydning for trafik og infrastruktur. I dette projekt har Vejdirektoratet derfor i samarbejde med Wilke undersøgt danskernes forventninger til selvkørende biler med vægt på accept, drivere, bekymringer og brugsforventninger. Undersøgelsen giver for første gang et samlet billede af hvad danskerne forventer sig af de selvkørende biler.

Undersøgelsen peger bl.a. på, at 25% af danskerne forventer at køre mere i bil i en situation med selvkørende biler, mens kun 9% forventer at køre mindre. Den forøgede bilkørsel forklares både med kørsel på hverdage, i feriesammenhæng, såvel som med større afstande mellem hjem og arbejdsplads. Forventningen om at køre mere i en situation med selvkørende biler er størst blandt dem, der i dag ikke kører meget i bil: kollektivbrugere, personer med funktionsnedsættelse, der begrænser mulighederne for selv at køre i bil, samt personer, der ikke er glade for at køre bil i dag. Dagens kørselsbehov og trafiksituation har også betydning for interessen i selvkørende biler. I undersøgelsen ser vi, at dem, der ofte kører lange ture, kører på motorvej, eller meget kø-kørsel, er mere interesserede i at bruge selvkørende biler.

De generelle drivkræfter i befolkningen for selvkørende biler er forventninger om større sikkerhed, tidsoptimering (fordi man i højere grad kan bruge tiden, som man vil), og mulighed for at slappe af, mens man er på vej. Bekymringer er omvendt, om teknologien er klar – samt et generelt ubehag ved at afgive kontrollen over kørslen. Undersøgelsen bekræfter den generelle antagelse, at der med selvkørende biler kan komme nye grupper af bilister.

Ca. 22 % af deltagerne i undersøgelsen svarer, at de vil købe en selvkørende bil, 'når det bliver muligt'. Det afspejler i høj grad den andel af befolkningen, der orienterer sig mod den nyeste teknologi, og et behov blandt mange for at se teknologien an før man tager den i brug. I forhold til betalingsvilligheden er kun ca. halvdelen af de adspurgte villige til at betale mere for en selvkørende bil end for en almindelig bil. Kun en lille andel af befolkningen kan forventes at være villig til at betale væsentligt mere for en selvkørende bil end for en almindelig bil – selv om det var muligt at købe én. Udviklingen mod billiggørelse af de selvkørende bilers komponenter og 'absorption' i det generelle prisniveau på biler kan derfor blive vigtigt for en hurtig udbredelse af selvkørende funktioner.

Undersøgelsen giver et første overblik over danskernes forventninger til de selvkørende biler og betydningen for egen adfærd, men er selvfølgelig begrænset af de relativt få brugserfaringer som danskerne har med automatiske funktioner i trafikken.